

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda		
Vyučovací predmet	Človek a príroda		
Škola	Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121		
Názov školského vzdelávacieho programu	Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov		
Stupeň vzdelania	1.stupeň ZŠ (primárne vzdelanie)		
Vzdelávací cyklus	prvý cyklus		
Časový rozvrh výučby	1. ročník	33 hodín ročne	1 hodina týždenne
	2. ročník	33 hodín ročne	1 hodina týždenne
	3. ročník	33 hodín ročne	1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná		
Vyučovací jazyk	slovenský		
Učebné zdroje	1.ročník: R.Dobišová Adame: Človek a spoločnosť 1 Pracovná učebnica pre 1.cykus (NOVÉ KURIKULUM), 1. ročník ExpEdícia – Skúmame s PIPI, pracovná učebnica A 2.ročník: R.Dobišová a kol.: Človek a príroda 2 Pracovná učebnica pre 1.cykus (NOVÉ KURIKULUM), ExpEdícia – Skúmame s PIPI, pracovná učebnica B Doc.PaedDr. Kristína Žoldošová, PhD. 3.ročník:		
Vypracovala:	PaedDr. Beata Oravcová, Mgr. Anna Derevjaníková		

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

Charakteristika predmetu:

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa zameriava na rozvoj prírodovednej gramotnosti. Prírodovedná gramotnosť je charakterizovaná ako spôsobilosť používať prírodovedné poznatky, identifikovať a formulovať otázky a hľadať odpovede v podobe dôkazmi podložených záverov pre pochopenie sveta a tvorbu rozhodnutí o svete, v ktorom žijeme, prírode a zmenách, ktoré v našom prostredí samovoľne aj v dôsledku ľudskej aktivity nastali a nastávajú. Zahŕňa porozumenie princípom objektivizovaného a systematického skúmania, ako aj úlohe prírodných vied v našej spoločnosti. V prvom a druhom cykle má vzdelávacia oblasť podobu prírodovedne zameraného integrovaného predmetu. V treťom cykle má škola možnosť pokračovať úplnou, prípadne čiastočnou integráciou prírodovedných disciplín alebo výučbou samostatných predmetov. Rozvoj prírodovednej gramotnosti pozostáva z troch zložiek: tvorby a rozvoja prírodovedných predstáv (obsahový rámec), tvorby a rozvoja postoja k okolitému prostrediu (postojový rámec) a spôsobilostí vedeckej práce, postupov a stratégií objektivizovaného poznávania (procesuálny rámec).

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

1. Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.
2. Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.
3. Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.
4. Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh a aplikovať pri tom mäkké zručnosti.
5. Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.
6. Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

Učebné osnovy pre 1. cyklus – výkonový štandard – ciele vzdelávania		
1.cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.		
1.ročník	2.ročník	3.ročník
Opísať vlastnými slovami, čo pozoruje, čo nové zistil. Uvedomiť si, že výskumná otázka určuje to, čo má byť skúmané. Porozumieť, že predpoklad je výrok o tom, čo sa stane v skúmanej situácii. Porozumieť, že predpoklad nie je tip, predpoklad vyplýva z predchádzajúceho poznania. Pozorovať precízne podľa stanoveného postupu skúmania. Porovnať výsledky pozorovania so spolužiakmi so snahou overiť, či bolo pozorovanie dostatočne spoľahlivé.	Sústrediť sa na detaily pozorovanej situácie tak, aby vedel na konci pozorovania/skúmania odpovedať na otázku, ktorá skúmanie iniciovala. Diskutovať o predpokladoch so spolužiakmi a vnímať že predpoklad môžu formulovať rôzne skúmajúce osoby rôzne. Identifikovať situácie, v ktorých je potrebné pozorovanie opakovať. Navrhovať čiastočné obmeny v postupe pozorovania, aby bolo možné získať spoľahlivejšie údaje.	Na základe formulovanej jednoduchšej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky. Formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať. Zdôvodniť triedenie objektov do vopred určeného počtu špecifikovaných skupín. Porovnať podobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia. Navrhnuť jednoduché vlastné meradlá, používať jednoduché štandardné meradlá. Vnímať nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie ako chybu. Vyhýbať sa chybám pri práci s údajmi.
2.cieľ: Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.		
1.ročník	2.ročník	3.ročník
Porozumieť, že predpoklad je výrok o tom, čo sa stane v skúmanej situácii. Vysloviť záver v podobe vyjadrenia toho, čo nové žiak sám pre seba zistil, čo ho prekvapilo. Prezentovať výsledky svojho skúmania pred spolužiakmi. Prezentovať vlastný spôsob uvažovania o riešení výskumnej otázky v pracovnej skupine	Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie relevantnou skúsenosťou. Porozumieť, že predpoklad nie je tip, predpoklad vyplýva z predchádzajúceho poznania. Formulovať záver zo skúmania v podobe odpovedí na	Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie zaznamenanými údajmi. Diskutovať o predpokladoch so spolužiakmi. Formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním. Zapísať záver v podobe ucelených viet s odvolávaním sa na získané

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

a vypočít' si spôsoby uvažovania spolužiakov. Orientovať sa v tabuľke a dohodnutými značkami zaznamenať informácie o pozorovaných objektoch. Bez použitia písanej formy jazyka a s pomocou inštrukcií učiteľa vytvorí záznam z jednoduchého pozorovania alebo skúmania. Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať.	výskumnú otázku, bez odvolávania sa na získané údaje skúmaním. Porovnať vlastné výsledky s tými, ktoré získali spolužiaci a identifikovať podobnosti a odlišnosti. Uvedomiť si, že rôzni ľudia majú rôzne skúsenosti a preto môžu o rovnakých otázkach a úlohách uvažovať rôzne.	pozorovaním. Porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. Zdôvodnenie rozdielov vo forme výmeny prostredníctvom identifikácie rozdielných postupov skúmania, nezhodných objektov skúmania, či prostredníctvom identifikácie nepresného pozorovania. Rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. Vnímať rôzne spôsoby uvažovania spolužiakov o tom istom probléme ako podnet k vylepšeniu navrhovaných riešení výskumných otázok.
3.cieľ: Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získavať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.		
1.ročník	2.ročník	3.ročník
Orientovať sa v tabuľke a dohodnutými značkami zaznamenať informácie o pozorovaných objektoch. Bez použitia písanej formy jazyka a s pomocou inštrukcií učiteľa vytvorí záznam z jednoduchého pozorovania alebo skúmania. Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať. Vysloviť záver v podobe vyjadrenia toho, čo nové žiak sám pre seba zistil, čo ho prekvapilo. Posúdiť, ktoré z poskytnutého súboru výrokov vyjadria to, čo zo získaných údajov vyplýva a čo nie.	Podľa tabuliek vyplnenej skúmanými vlastnými údajmi povedať, čo bol predpoklad a čo nové zistil. Bez použitia písanej formy jazyka vytvorí záznam z pozorovania a chápať ho ako zdroj informácií pre tvorbu verbálne prezentovaného záveru z pozorovania. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie relevantnou skúsenosťou. Formulovať záver zo skúmania v podobe odpovedí na výskumnú otázku, bez odvolávania sa na získané údaje skúmaním.	Zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky alebo vopred pripraveného diagramu. Vyfarbením políčok zaznamenať údaje získané vlastným skúmaním do vopred pripraveného stĺpcového diagramu. Vytvorí záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry. Vytvárať záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry s použitím jednoduchých slovných vyjadrení v písomnej podobe. Vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie zaznamenanými údajmi. Zapišať záver v podobe ucelených viet s odvolávaním sa na získané pozorovania. Vytvárať logické

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

	Zamýšľať sa nad údajmi získanými pozorovaním a/alebo skúmaním a vytvárať závery o tom, čo z nich vyplýva. Zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky alebo vopred pripraveného diagramu. Vyfarbením políčok zaznamenať údaje získané vlastným skúmaním do vopred pripraveného stĺpcového diagramu. Vytvoriť záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry. Vytvárať záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry s použitím jednoduchých slovných vyjadrení v písomnej podobe. Vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním. Zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie zaznamenanými údajmi. Formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním. Vyhľadá (obrazovú, neskoršiu slovnú) informáciu v dvoch odlišných zdrojoch, ktoré mu učiteľ poskytne.	úsudky z údajov získaných skúmaním. Vyhľadať konkrétne informácie na základe poskytnutého postupu. Uvedomiť si, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti. Porovnáva zhodu v informáciách (obrazových, neskôr slovných). Pri vyhľadávaní informácií v informačných zdrojoch si uvedomuje potrebu overiť si ju.
4.cieľ: Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh a aplikovať pritom mäkké zručnosti.		
1.ročník	2.ročník	3.ročník

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

Prezentovať výsledky svojho skúmania pred spolužiakmi. Spontánne spolupracuje na riešení úloh s niektorými členmi skupiny. Prezentovať vlastný spôsob uvažovania o riešení výskumnej otázky v pracovnej skupine a vypočítať si spôsoby uvažovania spolužiakov. Komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a/alebo zaujímavejších riešení.	Porovnať vlastné výsledky s tými, ktoré získali spolužiaci a identifikovať podobnosti a odlišnosti. Mať záujem o spoluprácu pri riešení problému. Uvedomiť si, že rôzni ľudia majú rôzne skúsenosti a preto môžu o rovnakých otázkach a úlohách uvažovať rôzne. Na úlohách v rámci skupiny pracovať samostatne, ale následne s členmi skupiny diskutovať a porovnávať rôzne spôsoby riešenia úloh.	Porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. Spolupracovať na riešení úloh s členmi skupín tak, že vytvára priestor pre zapojenie všetkých členov skupín (neprimerane sa nepresadzuje, nezostáva v úzadí). Rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. Vnímať rôzne spôsoby uvažovania spolužiakov o tom istom probléme ako podnet k vylepšeniu navrhovaných riešení výskumných otázok. Na základe diskusie s členmi skupiny preberať niektoré prvky riešenia úloh, ktoré navrhli členovia.
5.cieľ: Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.		
1.ročník	2.ročník	3.ročník
Všimnúť si okolie a spontánne opisovať, čo nové zistil a/alebo čo by bolo zaujímavé. Vyhodnotiť úspešnosť svojej výskumnej práce pomocou hodnotiacej škály.	Prejaviť záujem o skúmanie okolitého prostredia. Na podnet učiteľa uvažovať a vytvárať návrhy, čo iné by bolo možné v pozorovanej situácii skúmať, zistiť. S pomocou učiteľa identifikovať možnosti zlepšenia výskumnej práce a verbalizovať ich.	Riešiť úlohy vedúce k skúmaniu okolitého prostredia, ktoré zadáva učiteľ. Svoju výskumnú činnosť vnímať ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. S pomocou učiteľa hodnotiť svoju výskumnú prácu. S pomocou učiteľa vyhodnotiť pokrok vo svojej výskumnej práci bez snahy porovnávať sa s inými.
6.cieľ: Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.		

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

1.ročník	2.ročník	3.ročník
Uvedomiť si, že je potrebné chrániť prírodu. Na podnet učiteľa sa k živým organizmom správať s rešpektom a citlivo. Uvedomiť si, že prírodu je potrebné chrániť. Uvedomiť si, že znečistené prostredie má negatívny vplyv na zdravie človeka. Uvedomiť si potrebu starať sa o svoje telo a chrániť svoje zdravie na základe určených pravidiel.	Uvedomiť si, čo všetko z ľudských potrieb pochádza z prírody, ako človek na prírodu dokáže negatívne vplyvať. Uvedomiť si, že živé organizmy majú rôzne potreby, podobne ako človek, v nevhodných podmienkach sa správne nevyvíjajú. Vymenovať príklady nezodpovedného správania sa voči prírode. Uviesť príklad negatívneho a pozitívneho vplyvu prostredia na zdravie človeka. Navrhnuť jednoduché úpravy vo svojom životnom štýle v zmysle podpory starostlivosti o svoje telo a v zmysle ochrany svojho zdravia.	Prejaviť rešpekt voči prírode. Uvedomovať si potrebu chrániť prírodu. Na základe podnetu učiteľa sa angažovať v riešení lokálnych problémov životného prostredia a v ochrane prírody. Citlivo manipulovať so živými organizmami. Vnímať prejavy a dôsledky nezodpovedného správania sa v prírode s ohľadom na ochranu vlastného zdravia, zdravia iných, prírodných zdrojov a životného prostredia. Vysvetliť, ako niektoré nevhodné spôsoby správania sa voči prírode môžu viesť k ohrozeniu zdravia. Uvažovať o tom, čo všetko človek z prostredia získava a čo sa stane, ak sú zdroje znečistené. Uvedomiť si vlastnú zodpovednosť za svoje telo a jeho zdravie. Staráť sa o svoje telo a chrániť si zdravie na základe vlastných vedomostí o fungovaní ľudského tela.

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

Učebné osnovy pre 1.cykus – obsahový štandard				
Človek a príroda				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:		
		1. Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie. 2. Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách. 3. Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získavať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať. 4. Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh a aplikovať pri tom mäkké zručnosti. 5. Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti. 6. Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.		
Téma: <u>Látky</u> / Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstva látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia				
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoju hmotnosť. To, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený Nie všetky látky sa vo vode rozpúšťajú. 📖		Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo. Nie všetky zložky zmesi je možné oddeliť filtráciou. Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme. 📖

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

	Činnosti	Porovnávanie hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti Skúmanie plávania objektov na vode vzhľadom na ich tvar, hmotnosť, objem, materiál, z ktorého sú vyrobené. Skúmanie rozpúšťania látok vo vode. 📖	Porovnávanie objemu a hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti. Porovnávanie hmotnosti objektov, ktoré majú rovnaký objem a porovnávanie objemu objektov, ktoré majú rovnakú hmotnosť. Porovnávanie vlastností materiálov/látok v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve. Dokazovanie prítomnosti rozpustných látok vo vode. Skúmanie urýchlenia rozpúšťania materiálov/látok vo vode. 📖	Skúmanie zmeny skupenstva vody v súvislosti s meniacou sa teplotou (topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia). Identifikácia teploty topenia a varu vody. Odlíšenie procesu topenia a rozpúšťania. Identifikácia zložiek zmesí, ktoré je možné oddeliť filtráciou. Porovnávanie výsledkov filtrácie pri použití rôznych filtrov/sietiek. 📖 Voda vri v rovnakých podmienkach pri rovnakej teplote. Ľad sa v rovnakých podmienkach topí pri rovnakej teplote. Topenie a rozpúšťanie sú dva odlišné procesy.
	Témy	Vlastnosti látok, Rozpúšťanie, Zmena	Objem, Hmotnosť, Zmena skupenstva	Skupenstvá vody, Topenie a tuhnutie, Oddelovanie látok
	Počet hodín	5	5	5
	Metakognícia	Metakognitívne poznanie	Dokáže identifikovať úlohy, ktoré považuje za ľahké náročné.	
		Metakognitívna regulácia	Dokáže identifikovať a používať základné nástroje na organizovanie informácií (napr. triedenie predmetov alebo myšlienok).	
	Charakter	Morálne vedomie: S pomocou nabádania učiteľa sústrediť sa určený čas.		

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

Téma: <u>Interakcie</u> / Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tieň, dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje, zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi. Rôzne objekty/materiály prepúšťajú rôzne množstvo tepla, niektoré svetlo vôbec neprepúšťajú.	Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky, na každom magnetu je možné identifikovať dva póly, severný a južný. 	Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú, magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami.
	Činnosti	Skúmanie priepustnosti svetla rôznymi objektmi/materiálmi. Skúmanie tvorby tieňa, porovnávanie dĺžky tieňa v závislosti od pozície svetelného zdroja a objektu, ktorý tieň vytvára, skúmanie súvislosti tieňov a zdanlivého pohybu Slnka po oblohe. 	Skúmanie správania sa magnetov voči nekovovému a rôznym kovovým predmetom, porovnávanie magnetických vlastností rôznych magnetov. 	Skúmanie správania dvoch magnetov navzájom. Experimentálne overiť prítomnosť magnetického poľa v okolí magnetu.
	Témy	Svetlo a tieň, Svetelný zdroj	Magnet, Vlastnosti magnetu	Magnetické pole, Gravitačná sila

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

	Počet hodín	3	3	3
	Metakognícia	Metakognitívne poznanie	Dokáže v súvislosti s učebnými činnosťami, ako aj osobnými preferenciami pomenovať svoje záľuby a záujmy a hovoriť o nich, ako aj popísať to, čo ho nezaujíma.	
		Metakognitívna regulácia	Dokáže rozpoznať a oznámiť, kedy potrebujú pomoc alebo kedy úspešne dokončili úlohu.	
	Charakter	Líderstvo: Chápať, že s vplyvom a mocou prichádza zodpovednosť.		

Téza: <u>Energia</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás, dodaním tepla (tepelnej energie) je možné zvýšiť teplotu telesa. 📖 Ak majú predmety voči určitému prostrediu vyššiu teplotu, sú zdrojom tepla. Subjektívne posudzovanie teploty môže byť zavádzajúce, je potrebné použiť objektívne meranie.	Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká 📖.	Zdrojom tepla (tepelnej energie) sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka, vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu. 📖

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

	Činnosti	Porovnávanie teploty pred a po zahrievaní.	Porovnávanie teploty ľudského tela rôznych ľudí, subjektívne (pocitové) a objektívne (s použitím teplomeru) posudzovanie teploty objektov. 	Identifikácia zdrojov tepla (vrátane živých organizmov) v pozorovateľnom okolí, skúmanie zmien teploty tela človeka počas dňa, skúmanie prúdenia teplého a studeného vzduchu.
	Témy	Zmena teploty	Teplomer, Meranie teploty	Zdroj tepla, Teplota
	Počet hodín	2	2	2
	Metakognícia	Metakognitívne poznanie	Dokáže identifikovať úlohy, ktoré považuje za ľahké náročné.	
		Metakognitívna regulácia	Dokáže dodržiavať jednoduchý plán alebo postupnosť pri riešení úlohy (napr. pokyny krok za krokom).	
	Charakter	Úcta k druhým: Prejavovať starostlivosť o svojich blízkych a kamarátov.		

Téza: Zem/ Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra).

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov, voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve, voda je podmienkou života organizmov. Voda je súčasťou tela organizmov.	Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy, voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť, pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné. Pitnú vodu od nepitnej nie je možné rozpoznať zmyslami.	Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny, nerasty sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami. Prítomnosť vzduchu s dostatočným množstvom kyslíka je podmienkou života človeka.

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

	Činnosti	Skúmanie zloženia vzoriek pôdy, identifikácia živých, neživých zložiek, a zložiek, ktoré majú pôvod v živých organizmoch (odumreté). 🌱	Porovnávanie vody z rôznych lokálnych zdrojov, identifikácia prítomnosti vody v rastlinách a v pôde. 🌱	Porovnávanie vlastností rôznych druhov pôd a hornín, triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom), porovnávanie a špecifikácia pitnej a nepitnej vody .objektov vo vode, identifikácia prítomnosti vzduchu v prostredí. 🌱
	Témy	Pôda, Zloženie pôdy	Podmienky života živých organizmov	Neživá príroda
	Počet hodín	2	2	2
	Metakognícia	Metakognitívne poznanie	Dokáže sa riadiť stratégiami na vykonávanie jednoduchých úloh pod vedením učiteľa (napr. počúvanie, dodržiavanie pokynov, požiadanie o pomoc).	
		Metakognitívna regulácia	Dokáže identifikovať a používať základné nástroje na organizovanie informácií (napr. triedenie predmetov alebo myšlienok).	
	Charakter	Statočnosť: Na vyzvanie učiteľa vysloviť svoj názor pred skupinou.		

Téza: Vesmír/ Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica - Mesiac, mesačné fázy.

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy, slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ. 📖	Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súhvezdia, medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria: Veľký voz (Veľká medvedica), Labuť, Kasiopea, Orión, v rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe rôzne súhvezdia,	Mesiac je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvetlenú časť, tvar osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrť, spln a posledná štvrť. 📖

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

			niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku. 📖	
Činnosti	Pozorovanie zdanlivého pohybu Slnka po oblohe počas dňa a počas roka v reálnych a modelových situáciách. 📖	Rozpoznávanie známych súhvezdí nočnej oblohy. 📖	Pozorovanie zmien mesačných fáz (nov, prvá štvrť, spln, posledná štvrť) počas mesiaca a roka. 📖	
Témy	Slnko	Súhvezdie	Mesiac	
Počet hodín	3	3	3	
Metakognícia	Metakognitívne poznanie	Vie opísať a používať jednoduché stratégie na zapamätanie a usporiadanie informácií (napr. opakovanie, kategorizácia).		
	Metakognitívna regulácia	Dokáže rozpoznať a oznámiť, kedy potrebujú pomoc alebo kedy úspešne dokončili úlohu.		
Charakter	Líderstvo: Identifikovať faktory, ktoré ovplyvňujú rozhodovanie človeka v konkrétnych situáciách.			

Téza: Organizmus/ Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány.

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov: zrakom, sluchom, hmatom, čuchom a chuťou,	Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov. Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia, mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch. Plody	Základnými orgánmi obehovej sústavy sú srdce a cievy, srdce funguje ako pumpa na krv, ktorá je cievami rozvádzaná po celom tele, prostredníctvom krvi sú po tele rozvádzané všetky dôležité látky, napríklad tie, ktoré človek prijíma potravou, či dýchaním,

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

	základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená. Rôzne druhy ovocia a zeleniny pochádzajú z rôznych častí rastlín. Zmyslové orgány majú pre človeka dôležitý význam pre zachovanie zdravia a života. 🧐👀🍷🍷🌱	obsahujúce semená vznikajú z kvetov. Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z kvetu inej rastliny rovnakého druhu, semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu. Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy, životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie, každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kvety a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny. 🧐👀🍷🍷🌱 Životný cyklus rastlín sa od životného cyklu húb odlišuje, ale je možné identifikovať určité podobnosti.	základným orgánom dýchacej sústavy sú pľúca. Prostredníctvom pľúc získava človek zo vzduchu kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Zároveň sa pomocou pľúc človek pri výdychu zbavuje oxidu uhličitého, základnými orgánmi oporno-pohybovej sústavy sú kostra a svaly, ktoré zabezpečujú všetky vedomé aj podvedomé pohyby tela. Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý. Poznatky o fungovaní vlastného tela nám pomáhajú porozumieť tomu, ako je potrebné sa starať o svoje zdravie. 🧐👀🍷🍷🌱
Činnosti	Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka, identifikácia, z ktorej časti rastliny pochádza určitý druh ovocia/zeleniny. 🧐👀🍷🍷🌱	Pozorovanie rôznych zložiek prírody a identifikácia životných prejavov rôznych druhov živočíchov, rastlín a húb (pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie, skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klíčenia (a rastu) rôznych rastlín, porovnávanie rastlinných plodov a semien rôznych rastlín vzhľadom na ich spôsob rozširovania v prostredí,	Identifikácia základných orgánov dýchacej, obehovej, opornej a pohybovej sústavy človeka, skúmanie vonkajších prejavov fungovania dýchacej, obehovej a oporno-pohybovej sústavy človeka, uvažovanie o význame krvi v tele človeka v súvislosti s príjmom potravy a dýchaním, identifikácia princípov starostlivosti o vlastné zdravie na základe poznatkov o fungovaní vybraných orgánových sústav. 🧐👀🍷🍷🌱

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

		skúmanie vegetatívneho rozmnožovania rastlín, porovnávanie životného cyklu živočíchov so životným cyklom rastlín a húb. 🧐🍌🍌🍌🌱	
Témy	Stavba tela rastlín	Živé prírodniny	Človek a jeho sústavy
Počet hodín	4	4	4
Metakognícia	Metakognitívne poznanie	Vie opísať a používať jednoduché stratégie na zapamätanie a usporiadanie informácií (napr. opakovanie, kategorizácia).	
	Metakognitívna regulácia	Dokáže dodržiavať jednoduchý plán alebo postupnosť pri riešení úlohy (napr. pokyny krok za krokom).	
Charakter	Spravodlivosť: Rozlišovať dobré a zlé konanie v známych kontextoch a chápať, že je potrebné zaobchádzať s druhými tak, ako chceme, aby sa druhí správali k nám.		

Téza: <u>Ekosystém/ Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravinový vzťah.</u>				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. 📖🌱	Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu, rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organizmov. 📖🌱	Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby, rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody, rôzne druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné. Potrava väčšiny živočíchov je pomerne pestrá, živočíchy žijúce na určitom území si môžu potravinovo konkurovať. Rozpoznať lokálne

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

			poľnohospodárske , liečivé a jedovaté rastliny, huby a živočíchy je pre život človeka dôležité.
Činnosti		V prostredí, v ktorých žijú rôzne rastliny vzhľadom na množstvo vody, tepla a svetla, ako aj kvality substrátu (živnej pôdy), porovnávanie živočíchov podľa zloženia ich potravy. 	Porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácii potravových konkurentov, rozpoznávanie vybraných poľnohospodárskych, liečivých a jedovatých rastlín a húb blízkeho okolia, hospodárskych a jedovatých živočíchov, skúmanie závislosti človeka od rastlín, živočíchov a neživej zložky ekosystému.
Témy	Dýcham – dýchaš, Odkiaľ máme kyslík	Podmienky života rastlín, Triedenie živočíchov podľa potravy	Poľnohospodárske plodiny Potravový reťazec
Počet hodín	3	3	3
Metakognícia	Metakognitívne poznanie	Dokáže sa riadiť stratégiami na vykonávanie jednoduchých úloh pod vedením učiteľa (napr. počúvanie, dodržiavanie pokynov, požiadanie o pomoc).	
	Metakognitívna regulácia	Dokáže určiť, čo sa z úlohy naučili, a diskutovať o oblastiach, v ktorých sa môžu zlepšiť.	
Charakter	Odolnosť: Pomenovať na sebe charakterovú vlastnosť, ktorú by chcel zlepšiť a pokúša sa o to.		

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

Téza: <u>Dedičnosť a premenlivosť</u> / Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou. 🧡🧡🧡	Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín, zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu. 🧡🧡🧡	
	Činnosti	Porovnávanie mláďat a dospelých jedincov a vyvodzovanie záverov, ktoré mláďatá sa na dospelé jedince podobajú a ktoré nie, identifikácia prirodzenej rôznorodosti ľudí (v rámci rodiny i mimo nej). 🧡🧡🧡	Rozpoznávanie rastlinných a živočíšnych druhov podľa identifikačných znakov uvedených v atlase rastlín alebo živočíchov, skúmanie rastu rastlín rovnakého druhu a identifikácia podobností (dedičnosť) a odlišností (premenlivosť), skúmanie podobností a odlišností rastlín a živočíchov rovnakého druhu a rôznych druhov (druhovú rozmanitosť). 🧡🧡🧡	
	Témy	Zvieratá a ich mláďatá Rodičia a deti	Znaky živočíchov a rastlín Dedičnosť	
	Počet hodín	2	2	
	Metakognícia	Metakognitívne poznanie	Dokáže identifikovať úlohy, ktoré považuje za ľahké náročné.	
		Metakognitívna regulácia	Dokáže rozpoznať a oznámiť, kedy potrebujú pomoc alebo kedy úspešne dokončili úlohu.	
	Charakter	Túžba po poznaní: Klást' objasňujúce a bádajúce otázky bez zahanbenia, ak niečo nevie; na podnet od učiteľa si priznať chybu.		

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

Téza: <u>Evolúcia</u> / Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov.				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty			Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný. Rôzne skupiny organizmov sa prispôbobi rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaraďovať do rôznych skupín a podskupín. Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočichy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce. Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať. Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote. Niektoré živočichy sa chránia výstražným alebo maskovacím sfarbením. Rôzne sfarbenie mláďat a dospelých jedincov rôznych živočíšnych druhov malo význam v snahe o prežitie. Spoločenský aj samotársky spôsob života rôznych živočíchov má svoje výhody i nevýhody. 🐞🐸🐊🌱
	Činnosti			Skúmanie prispôbenia sa rastlín a živočíchov životu v konkrétnych podmienkach. Porovnávanie tvaru časti tel živočíchov vzhľadom na ich spôsob života. Porovnávanie a zoskupovanie živočíchov a rastlín podľa miery ich vzájomnej

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

			podobnosti/príbuznosti. Rozpoznávanie a pomenúvanie vybraných lokálnych druhov rastlín, húb a živočíchov. Porovnávanie súčasných a vyhynutých organizmov, uvažovanie o prispôsobovaní sa prostrediu. Skúmanie výstražného a maskovacieho zafarbenia rôznych druhov živočíchov a uvažovanie o ich význame pre prežitie organizmov v prostredí. Porovnávanie sfarbenia samcov a samíc rôznych živočíšnych druhov, porovnávanie sfarbenia mláďat a dospelých jedincov vzhľadom na snahu prežiť v prostredí. Porovnávanie výhod a nevýhod spoločenského a samotárskeho spôsobu života živočíchov. 🥰🥰🥰🌱
Témy			Rastlinné a živočíšne spoločenstvá
Počet hodín			2
Metakognícia	Metakognitívne poznanie	Dokáže v súvislosti s učebnými činnosťami, ako aj osobnými preferenciami pomenovať svoje záľuby a záujmy a hovoriť o nich, ako aj popísať to, čo ho nezaujíma.	
	Metakognitívna regulácia	Dokáže určiť, čo sa z úlohy naučili, a diskutovať o oblastiach, v ktorých sa môžu zlepšiť.	
Charakter	Morálne vedomie: Identifikovať a pomenovať vybrané morálne emócie - radosť, hrdosť, súcitiť, smútok, odpor, hnev, hanba.		

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Vizuálna gramotnosť

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť

1. porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kritické hodnotenie textu,
2. využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
4. osvojiť si stratégie porozumenia textu a tvoriť text.

Environmentálna gramotnosť

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,
2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,
- 3.

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,

4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia, 5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom aktivít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🧡💛💚

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,
4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,
7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,
8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,
9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,
10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie, 11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

Vysvetlivky:

Vizuálna gramotnosť 	Environmentálna gramotnosť
Čitateľská gramotnosť 	Sociálna a emocionálna gramotnosť

Hodnotenie predmetu:

Hodnotenie predmetu Človek a príroda (ďalej len „ČaP“) je v súlade s MP č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu č.:20113121/12824:4921 zo dňa 01. mája 2011 a § 55 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyučovací predmet ČaP bude v prvom cykle (1. – 3 ročník ZŠ) hodnotený § 55 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a), ods. 6 a ods. 10 uvedeného zákona klasifikáciou (známkou).

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a súhrnné hodnotenie:

- **priebežné hodnotenie** sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **súhrnné hodnotenie žiaka** sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete za príslušné klasifikačné obdobie.

Hodnotenie v oblasti ČaP sa zameriava na komplexný rozvoj prírodovednej gramotnosti, ktorá zahŕňa porozumenie prírodovedným konceptom, spôsobilosti vedeckej práce a postojom k prostrediu a princípom vedeckého skúmania. V tejto oblasti je dôležité hodnotiť nielen vedomosti, ale aj schopnosti aplikovať tieto vedomosti v praxi a rozvíjať kritické a analytické myslenie.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov je:

- a) poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o zvládnutí prírodovedných konceptov,
- b) identifikovať úroveň spôsobilostí vedeckej práce žiakov,

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

- c) reflexia žiackych postojov k prostrediu a vedeckému skúmaniu,
- d) zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami na riešenie praktických problémových úloh.

Učiteľ pri priebežnom hodnotení uplatňuje:	
ústne overovanie vedomostí	vyučujúci kladie dôraz nielen na kvalitu osvojenia, ale aj na spôsob ich prezentácie v logických súvislostiach a ich aplikáciou v praktických súvislostiach (prezentovanie projektov, bádateľských aktivít)
písomné overovanie vedomostí	krátke písomné práce, testy, samostatné vypracovanie pracovných listov, tematické písomne práce
praktické overenie vedomostí	praktické úlohy, projekty, referáty, aktivity alebo bádateľské činnosti,
hodnotenie práce v skupine	sledujte, ako žiaci spolupracujú a diskutujú pri vedeckých úlohách
diskusie a reflexie	organizujte diskusie, v ktorých žiaci reflektujú svoje postoje k vedeckému skúmaniu.
sebahodnotenie	kladie otázky, ktoré pomôžu žiakom zamyslieť sa nad svojimi postojmi a prístupmi k vedeckému skúmaniu

V procese priebežného hodnotenia bude vyučujúci uplatňovať aj formatívne hodnotenie a poskytovanie spätnej väzby:

Formatívne hodnotenie	Integruje činnosti zamerané na poskytovanie a získavanie spätnej väzby v podobe informácií týkajúcich sa procesu postupného a primeraného učenia sa spôsobilostiam (vedomostiam, schopnostiam, zručnostiam, návykom, postojom a vlastnostiam) v záujme pokroku vo vzdelávacích výsledkoch a v celkovom rozvoji osobnosti žiaka.
Spätná väzba	Spätná väzba umožňuje učiacemu sa žiakovi lepšie sa orientovať v tom, čo dosiahol, aby plánoval svoj ďalší pokrok a učenie sa, vyučujúcim zhodnocovať zvolené pedagogické stratégie a adaptovať ich podľa vzdelávacích potrieb žiakov.

1 (výborný) 100% – 90%

2 (chválitebný) 89% - 75%

3 (dobrý) 74% - 50%

4 (dostatočný) 49% - 25%

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

5 (nedostatočný) 24% - 0%

Škola pri hodnotení predmetu klasifikáciou v predmete ČaP postupuje podľa MP č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu č.:20113121/12824:4921 zo dňa 01. mája 2011 Čl.3 Hodnotenie prospechu a správania bod (1) a (2)

1 (výborný)	Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.
2 (chválitebný)	Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.
3 (dobrý)	Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov

Učebné osnovy – 1. cyklus – Vzdelávacia oblasť – Človeka príroda

4 (dostatočný)	Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.
5 (nedostatočný)	Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

V Holumnici, dňa: 26. augusta 2026

Spracoval/a: PaedDr. Beata Oravcová, Mgr. Anna Derevjaníková

Prerokované na pedagogickej rade dňa:	26.08.2026	Podpis:
Platnosť učebných osnov od:	01.09.2026	
Vedúca MZ:	Mgr. Ivana Kocúreková	
Riaditeľka ZŠ s MŠ Holumnica:	PaedDr. Beata Oravcová	
Pečiatka:		